

Zadání pro semináře z předmětu 'Mezinárodní právo veřejné II – mezinárodní právo humanitární' (seminář č. 4)
Ak. r. 2005/2006

Situace: Srbským polovojenským jednotkám se pod velením kapitána Radka Telediće podařilo dne 16. srpna 1993 přepadnout francouzskou rotu obývající malý tábor mírových sil nedaleko vesnice Čelebići. Účelem útoku nebylo způsobení ztrát na straně sil UNPROFOR, nebo vzetí příslušníků mírových kontingentů za rukojmí. Bosensko-srbští kombatanti se zmocnili uniforem, a to včetně přileb a neprůstřelných vest, tři opancéřovaných a maskovaných vozidel značky Land Rover a lehkého tanku Leopard. Nadporučík Francois Blanchard, jenž velel táboru popsal situaci následovně: „To, co se stalo je zcela skandální. Přišli jsem do této země jako mírotvorci s cílem zastavit bratrovražedné krveprolévání. Byli jsme bezdůvodně přepadeni, vysvěčeni, zbaveni uniforem i prádla, okradeni o veškeré osobní věci, průkazy totožnosti. Dokonce naše výzbroj byla z tábora vyvezena. Sdílíme pocity zlosti. Mandát OSN je pro náležitou reakci na takové zvěrstvo příliš úzký.“

V tomto období se podařilo srbským jednotkám operujícím na území Bosny a Hercegoviny získat 21 pancéřované vozidlo pro přepravu vojáků, šest lehkých tanků a tři další terénní auta.

Dne 26. října 1993, Srbové oděni do francouzských uniforem vybavení symboly OSN začali kontrolovat most nedaleko náměstí Baščaršija, které tvoří střed Sarajeva. Prohledávali soukromé osoby a některé odváděli do přilehlé městské části. Z kontroly nevynechali ani příslušníky mírových sil OSN. Ovládnutí mostu trvalo řadu hodin, než se mírovým jednotkám podařilo zareagovat na vyvstalou situaci.

Otázky:

- 1) Jsou pravidla mezinárodního práva humanitárního aplikovatelná na takové události?
 - a. Vztahují se k událostem pravidla upravující mezinárodní ozbrojený konflikt?
 - b. Vztahují se k událostem pravidla upravující nemezinárodní ozbrojený konflikt?
- 2) Podle pravidel mezinárodního práva humanitárního se zakazuje nošení nepřátelských uniforem. Je nošení uniforem příslušníků mírových sil zakázáno mezinárodním právem humanitárním, když tu není ozbrojený konflikt mezi OSN a bosensko-srbskými silami?
 - a. Lze použít zásadu zákazu proradnosti?
- 3) Porušilo chování bosensko-srbských kombatantů tím, že byli oblečeni do francouzských uniforem a nosili znaky příslušníků OSN, pravidla mezinárodního práva humanitárního?
 - a. Jednalo se o válečný zločin?
- 4) Jak na situaci odpověděla OSN?

Právní předpisy:

CHUTNÁ, M., JÍLEK, D., *Mezinárodní právo humanitární v dokumentech*, Brno, 1994.
HOBZA, A., *Dokumenty ke studiu mezinárodního práva*, Praha, 1931.

Povinná literatura:

POTOČNÝ, M., *Mezinárodní právo veřejné. Zvláštní část*, Praha, 1996, str. 261-305;
POTOČNÝ, M., ONDŘEJ, J., *Mezinárodní právo veřejné. Zvláštní část*, Praha, 2003.

Doporučená literatura:

ČEPELKA, Č., ŠTURMA, P., *Mezinárodní právo veřejné*, Praha, 2003, str. 681-752.